

1569 28. Marts 1896: 3. Beh. af Lovf. om forst. Forhold vedr. Folkefolen. 1570

bindelse mellem det, jeg havde sagt, og det, han vilde, jeg skulde have sagt, saa sagde han: Saa, det sagde det ærede Medlem ganske vist ikke noget om, men "Lævsbed" sagde han udtrykkelig, "det er dog ogsaa noget", og saa mente den ærede Ordfører at have Ret til at lægge ind i min Lævsbed, hvad der syntes ham for godt. Er det en tillabelig Maade? Kan det ene Medlem argumentere saaledes over for det andet? Det gad jeg dog gerne spørge om. Jeg tror, kun Teologer kunne tillade sig slikt.

Hvad nu angaar disse Byrder, disse forøgede og ny Byrder for Kommunerne, som dette Lovforslag vil medføre — den ærede Ordfører syntes at være noget forlegen over for dem, noget var der, men han fejede dem bort saa godt som muligt — saa vil jeg sige, at jeg har jo udtalt, at jeg kunde ikke sige, hvor store de vare. Det Hastværk, hvormed dette Lovforslag er drevet igennem, bevirker, at der ikke har været Tid til at undersøge, hvor store de ere. Men jeg holder mig overbevist om, at disse Byrder ville i Praxis vise sig betydelig større, end man nu rent teoretisk antager dem for at være. — Den ærede Ordfører kom saa ind paa en stærk Udvikling af den overordentlige Trang, der er hos Skolelærerstanden til at faa en Forbedring i dens Kaar, og naturligvis ogsaa paa dette Punkt tillagde den ærede Ordfører mig, da jeg ikke havde sagt den mindste Smule om den Side, at den rette Mening med mine Ord maatte jo da egentlig være den, at jeg ikke vilde unde dem noget. Jeg skal dog sige, at jeg af et fuldt og godt Hjerte under Lærerstanden de bedst mulige Kaar her i Livet lige som alle andre Samfundsklasser, men jeg beder dog ogsaa lagt Mærke til, at jeg tilføjer, som alle andre Samfundsklasser. Thi der er mange andre Samfundsklasser her i Landet, der ogsaa leve under daarligere Kaar, og hvis man vil forbedre en Samfundsklasses Kaar paa ligesvem Beføining af andres, saa er dette ellers overordentlig retfærdige og billige og gode dog noget tvivlsomt. Thi jeg tror, at der sidder mange, mange smaa Gaardmænd, for ikke at sige Husmænd rundt omkring i Landet, som ville faa forøgede Byrder ved dette Lovforslag, men som vilde prise sig lykkelige, hvis de maatte bytte deres økonomiske Kaar mod mangen en af de Læreres, som sidde i

deres Sogne — det tvivler jeg ikke om. Men dette forhindrer jo slet ikke, at jeg kunde unde Lærerne alt muligt godt. Jeg har — og det ved det ærede Medlem for Resten privat — været meget stemt for at vedtage den Bevilling, der i Finansloven var indsat i Folketinget, den forøgede Bevilling paa 100,000 Kroner til at komme de daarligst lønnede Lærere til Hjælp. Det havde villet være mig en Glæde, om man havde vedtaget denne Bevilling, og om man havde uddelt den til de daarligst lønnede Lærere, f. Eks. til dem, der have under 1,200 Kroner i Reguleringssum, saa vilde det have båret noget, og det vilde være kommet paa de Steder, hvor der var virkelig Trang. Men her gaar det jo hele Staaen igennem, ogsaa de velstillede Lærere skulle have Forbedring. Nej, den Nødsstand, som efter den ærede Ordførers Udtalelse kan være til Stede, den vilde man ramme gennem et forøget Tilskud paa Finansloven, og det ved den ærede Ordfører, at jeg fra første Færd har været villig til at gaa med til. Derfor tror jeg, at det er saa meget mere uberettiget, ja næsten utilladeligt af ham, at han her vil give det Udseende af, at det, der egentlig betinger min Stilling her, er, at jeg ikke vil unde Skolelærerstanden nogen Forbedring i dens Kaar.

Ordføreren (Bjerre): Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: For en kort Bemærkning har den ærede Ordfører Ordet.

Ordføreren (Bjerre): Jeg føler mig imigret paa Teologernes Begne over den Bemærkning, der kom fra det ærede Medlem om, at kun Teologer kunde gøre saadanne Slutninger, men det vilde vist være allfor anmasende at laa det fast, for jeg tror, at alle Mennesker med Undtagelse af det ærede Medlem, alle Mennesker med sund Sans ville og maa gøre den samme Slutning som jeg. Kommunerne have jo nu Skolevæsenets Byrder, og saa maa det ærede Medlem virkelig finde sig i et af to, enten maa han sige, at Kommunerne blive lettede ved denne Lov, eller ogsaa maa han sige disse Forandringer, der ske her til Gavn for Skolerne og Lærerne behøves ikke,